ОБНОВЛЕНИЕ ВОКЗАЛОВ – ЭТО ПРЕЖДЕ ВСЕГО ЗАБОТА О ЛЮДЯХ. С 2025 ГОДА СТРОИТЕЛЬНО-МОНТАЖНЫЕ РАБОТЫ ВЕДУТСЯ НА 121 ОБЪЕКТЕ ПО ВСЕЙ СТРАНЕ. НАШ ГЛАВНЫЙ ПРИОРИТЕТ – КОМФОРТ И БЕЗОПАСНОСТЬ ПАССАЖИРОВ. МЫ ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНО УЛУЧШАЕМ КАЧЕСТВО ОБСЛУЖИВАНИЯ И СОЗДАЕМ СОВРЕМЕННЫЕ УСЛОВИЯ ДЛЯ ПУТЕШЕСТВИЙ, ЧТОБЫ КАЖДЫЙ ПАССАЖИР ЧУВСТВОВАЛ ЗАБОТУ С МОМЕНТА ПРИБЫТИЯ НА ВОКЗАЛ И ДО ОКОНЧАНИЯ ПОЕЗДКИ.

Мурат ТОРЕГЕЛЬДИН,
заместитель председателя правления АО «НК «ҚТЖ»

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІРЖОЛШЫСЫ

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ КӨЛІК-ЛОГИСТИКАЛЫҚ БАСЫЛЫМ
1931 ЖЫЛДЫҢ 12 МАМЫРЫНАН ШЫҒА БАСТАДЫ

№52 (3199)
10/07/2026

ҚТЖ ПАРКІ ЖАҢА ЛОКОМОТИВТЕРМЕН ТОЛЫҚТЫ

Маусым айы ҚТЖ үшін табысты болды. Локомотив паркі Alstom және CRRC компаниялары шығарған 50 заманауи локомотивпен толықты. Тартымдық жылжымалы құрамның бұл кезекті партиясы аймақтардағы локомотив деполарын айтарлықтай жаңартқаны анық.

Бекзат МҰҚАШЕВ,
Астана

Локомотив паркін кезең-кезеңімен жаңарту ҚТЖ-ның кешенді жаңғырту бағдарламасының бір бөлігі болып табылады. Жаңа техника тасымалдау процесінің сенімділігін, пойыздар қозғалысының қауіпсіздігін және тартушы жылжымалы құрамның пайдалану тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Маусым айында келген 50 локомотивтің үлкен партиясы Қандыағаш және Жем локомотив деполарына, әрқайсысына 17 бірліктен берілді. Тағы 9 локомотив Ақтоғай локомотив депосына, 6 локомотив Астана локомотив депосына және 1 локомотив Балқаш локомотив депосына жеткізілді.

Айта кету керек, заманауи үлгідегі машиналарда локомотив бригадалары үшін қолайлы еңбек жағдайларын жасауға ерекше көңіл бөлінген. Кабиналар заманауи климаттық бақылау жүйелерімен, тоңазытқыштармен, тамақты жылыту құрылғыларымен, машиниске арналған эргономикалық орындықтармен және жеке заттарды сақтауға арналған орындармен жабдықталған. Локомотивтердің конструкциясында пайдалану шығындарын азайтуға және техникалық қызмет көрсетуді жеңілдетуге бағытталған заманауи техникалық шешімдер қолданылған.

Қазақстан темір жолына биылғы жыл басынан бері алты айдың ішінде барлығы 134 бірлік жаңа локомотив жеткізілді. Олардың қатарында Wabtec және CRRC магистральдық тепловоздары, Alstom электровоздары, сондай-ақ CRRC маневрлік тепловоздары бар. Жаңа локомотивтер бүгінде Астана, Қызылорда, Қарағанды, Атырау, Маңғыстау, Павлодар, Мақат, Екібастұз, Жем, Қандыағаш, Ақтоғай және Балқаш локомотив деполарында пайдалану жұмыстарына жегілген.

Суретті түсірген
Александр ЖАБЧУК

РУЛОННАЯ СТАЛЬ НА ЭКСПОРТ

В морском порту Актау возобновлена перевалка рулонной стали производства АО «Qarmet». Возобновление поставок стало возможным в рамках проводимой портом Актау работы по диверсификации грузовой базы порта и расширению номенклатуры экспортных грузов.

На сегодняшний день на территории порта накоплено порядка 8 300 тонн металлопродукции. Первая судовая партия объемом 3 000 тонн будет отправлена уже в первой декаде июля 2026 года по маршруту ТМТМ.

В целом на июль текущего года заявленный объем составляет 12 700 тонн стали, а до конца текущего года планируется отправка порядка 50 000 тонн продукции.

Стоит отметить, что ранее, в период с 2008 по 2012 год, через порт Актау переваливалось до двух миллионов тонн стали в год. В дальнейшем перевозки были приостановлены в связи с изменением конъюнктуры внешних рынков.

Возобновление экспортных поставок свидетельствует о востребованности морского маршрута для перевозки отечественной металлопродукции. Это также способствует укреплению экспортного потенциала Казахстана и развитию международных транспортно-логистических связей по Транскаспийскому международному транспортному маршруту.

Асель ШАЙХЫНОВА

Мадияр САТТЫБАЕВ,
«Integra Construction KZ» ЖШС аталатын компанияның Бас директоры:

«БІЗДІҢ БАСТЫ ҰСТАНЫМЫМЫЗДЫҢ БІРІ – ӨЗІМІЗ ЖАУАПКЕРШІЛІГІМІЗГЕ АЛҒАН ҚҰРЫЛЫСТАРДЫ УАҚЫТЫНДА, ТІПТІ ЕРТЕ, ТОЛЫҚҚАНДЫ АЯҚТАУҒА ТЫРЫСУ. ЖОЛ ҚҰРЫЛЫСЫМЕН ШЕКТЕЛІП ҚАЛМАЙ, ТҮРЛІ САЛАДА БАҒЫМЫЗДЫ СЫНАП КӨРУДЕМІЗ. КАСПИЙ ТЕҢІЗІ ЖАҒАЛАУЫНДА ҚҰРЫҚ ПАРОМ КЕШЕНІ ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫН ТҮЗІП, ЖЫЛДЫҚ ӨТКІЗУ ҚАБІЛЕТІ 240 МЫҢ ЖИЫРМА ФУТТЫҚ КОНТЕЙНЕР БОЛАТЫН АҚТАУ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КОНТЕЙНЕРЛІК ХАБЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫСЫН МЕРЗІМІНЕН БҰРЫН АЯҚТАДЫҚ»

ЦИФРЫ ГОВОРЯТ:

БОЛЕЕ
6 млн
ПАССАЖИРОВ ПЕРЕВЕЗЕНО ПОЕЗДАМИ КТЖ.

СВЫШЕ
1 000
НАСТАВНИКОВ ПЕРЕДАЮТ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЙ ОПЫТ МОЛОДЫМ СПЕЦИАЛИСТАМ КТЖ.

БЛАГОДАРЯ ПРОФЕССИОНАЛИЗМУ ЛОКОМОТИВНЫХ БРИГАД ПРЕДОТВРАЩЕНО
30
ДТП НА ПЕРЕЕЗДАХ.

Проект

АЛМАТЫ ВСТРЕТИЛ ТУРИСТОВ ИЗ КИТАЯ

В Алматы прибыл необычный международный поезд. Он доставил около 60 путешественников из Китая. Путешествие началось 29 июня в древнем китайском городе Сиань. Масштабный проект запустили по поручению Главы государства. Его цель – развивать железнодорожный туризм и показывать всему миру красоты Казахстана.

Жаныбек КЕНЕС,
Алматы

Туристы пересекли границу на станции Алтынколь (Хоргос). Там их уже ждал комфортабельный состав, который специально подготовило АО «Пассажирские перевозки».

Для этого рейса железнодорожники разработали особое расписание. Поезд ехал так, чтобы гостям было максимально удобно, а пересадка на границе прошла быстро и без суеты.

На вокзале Алматы зарубежных гостей встретили с особым теплом и заботой. Для многих из них этот тур стал историческим событием в жизни. Один из китайских туристов поделился своими первыми эмоциями: «Дорога прошла очень комфортно и без каких-либо трудностей. Поезд Казахстанских железных дорог, на котором мы ехали, оказался современным и хорошо оборудованным. Это делает его очень удобным для путешественников. По прибытии на вокзал нас встретили очень тепло и гостеприимно. Нам здесь очень понравилось! Поскольку для большинства участников нашей группы это была первая туристическая поездка за границу, все были очень рады и счастливы. Большое вам спасибо!».

Иностранные туристы провели в Алматы несколько дней. Для них приготовили насыщенную экскурсионную программу. Они смогли увидеть главные достопримечательности мегаполиса, оценить природную красоту предгорий Заилийского Алатау. Домой путешественники отправились 6 июля по тому же маршруту через станцию Хоргос.

БАҒЫТТАМАЛЫ БҰРМАЛАР ЖАҢАРУДА

«Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ «Магистральдық желі дирекциясы» филиалында бағыттамалы бұрмаларды жоспарлы ауыстыру жұмыстары жалғасуда.

Бұл жұмыстар теміржол инфрақұрылымын жаңғырту бағдарламасы аясында жүзеге асырылып, пойыздар қозғалысының қауіпсіздігі мен сенімділігін арттыруға бағытталған.

Жыл басынан бері теміржол желісінде 466 бағыттамалы бұрма ауыстырылды. Жыл соңына дейін барлығы 1 018 бағыттамалы бұрманы жаңарту жоспарланған. Қазіргі таңда жылдық жоспардың 46%-ы орындалды.

Бағыттамалы бұрмаларды уақытылы жаңарту – теміржол инфрақұрылымын күтіп ұстау жүйесінің маңызды бағыттарының бірі. Бұл жұмыстар жол шаруашылығының сенімді жұмысын қамтамасыз етіп, қозғалыс қауіпсіздігін сақтауға және пойыздардың үздіксіз қатынауына мүмкіндік береді. Жөндеу жұмыстары бекітілген кестеге сәйкес жүргізілуде және белгіленген мерзімде толық аяқталады.

Ислам ТАЛҒАТ

ЖЫЛЖЫМАЛЫ ҚҰРАМ ЖЕТКІЛІКТІ

ВАГОН ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Жүк вагондарының ұлттық операторы «Қазтеміртранс» АҚ вагон паркін жаңарту және толықтыру жұмыстарын жүйелі түрде жүргізуде. Осы арада басты назар жаңа жылжымалы құрамды сатып алуға және қолданыстағы парктің техникалық дайындығын сақтауға аударылып отыр.

Сұлугүл БАКЕСОВА,
Астана

Мәселен, паркті жаңарту аясында 2023-2025 жылдары ҚТТ компаниясы «Қазақстан вагон жасау компаниясы» ЖШС-інен отандық өндірістегі 3 000 ашық вагон сатып алған болатын. Бұл вагондар әлеуметтік маңызы бар жүктерді, оның ішінде көмір, құрылыс материалдары және басқа да жаппай тасымалданатын жүктерді тасымалдауға жұмылдырылды.

Сонымен қатар компания паркті кезең-кезеңімен одан әрі толықтыруды жоспарлап отыр. Айталық, 2027-2031 жылдар аралығында 13 000 бірлік жылжымалы құрамды сатып алу көзделген. Оның ішінде 10 000 ашық вагон, 2 100 жабық вагон және 900 астық тасымалдаушы вагон.

«Қазтеміртранс» АҚ ерекше көңіл бөліп отырған бір бағыт – жоспарлы және ағымдық жөндеу түрлерін уақытылы жүргізу. Бұл жылжымалы құрамның тұрақты жұмысын қолдауға, тасымалдау процесінің сенімділігін арттыруға және жүк жөнелтушілердің өтінімдерін орындауға мүмкіндік беріп отыр. Осындай іс-шаралар арқасында көмір тасымалы қызған шақта ашық вагондар тапшылығы байқалмай отыр.

Айта кетейік, «Қазтеміртранс» АҚ өткен жылыту маусымының қорытындысы бойынша көмір тасымалдауда оң нәтижелерге қол жеткізді. 2025-2026 жылдардағы жылыту маусымында ел аумағында 28,2 млн тоннадан астам көмір тасымалданған. Оның 20,4 млн тоннасы жылу электр орталықтарының қажеттілігіне бағытталса, 7,8 млн тоннасы коммуналдық-тұрмыстық сектор мен кәсіпорындарға жеткізілген.

Қазақстан көмірінің негізгі экспорттық бағыттары әдеттегідей Ресей Федерациясы мен Орталық Азия елдері болып отыр. Ресей аумағы арқылы тасымалдар әлемдік нарықтарға одан әрі экспорттауды қамтамасыз ететін Лужская, Тамань және Выборг теңіз порттары бағытында жүзеге асырылады. Бұл бағыттағы орташа айлық тасымалдау көлемі шамамен 4,5 мың вагон, ал Орталық Азия елдері – Өзбекстан, Қырғызстан және Тәжікстан бағытында орташа айлық көлемі шамамен 750 вагон жөнелтілімін құрайды.

Десе де, атап өтер жайт, соңғы жылдары экспорттық ағындардың қайта бөлінуі байқалып, баламалы маршруттарға, оның ішінде Қытай және Орталық Азия елдері бағыттарына қызығушылық біртіндеп артып келеді. «Қазтеміртранс» АҚ қажетті ашық вагондар паркін қамтамасыз етіп, ұлттық компаниямен бірлесіп барлық негізгі экспорттық бағыттар бойынша тасымалдауға сұранысты уақытылы қанағаттандыру жөнінде шаралар қабылдауда.

(Жалғасы 2-бетте)

НАДЕЖНАЯ ПЕРЕВОЗКА УГЛЯ

АО «Қазтеміртранс» приступило к подготовке вагонного парка к работе в осенне-зимний период. Приоритетной задачей остается обеспечение стабильной перевозки социально значимых грузов, прежде всего каменного угля, в ходе отопительного сезона 2026-2027 годов.

С приближением холодного времени года объем перевозок традиционно увеличивается, поэтому подготовительные работы проводятся заранее. Это позволит обеспечить надежную эксплуатацию подвижного состава в период пиковых нагрузок и своевременную доставку угля потребителям.

В рамках подготовки реализуется комплекс технических и организационных мероприятий. Грузовые вагоны проходят плановые и текущие ремонты, специалисты проводят проверку их технического состояния и готовности к эксплуатации в зимних условиях.

Всего ремонтно-профилактическими работами планируется охватить свыше 28 тысяч грузовых вагонов.

Комплекс принимаемых мер направлен на повышение надежности перевозочного процесса и бесперебойное обеспечение регионов страны углем в течение предстоящего отопительного сезона.

Айлин БАУРЖАН

rail-news.kz

№52 (3199) 10/07/2026

ЖЫЛЖЫМАЛЫ ҚҰРАМ ЖЕТКІЛІКТІ

(Соңы. Басы 1-бетте)

ҚТТ мамандары көмір тасымалын ұйымдастырудағы негізгі сын-қатерлер жылыту маусымының ең қызған кезеңіне сәйкес келетінін айтады. Бұл уақытта ЖЭО, коммуналдық-тұрмыстық сектор және халық тарапынан сұраныс бір мезгілде артады. Осы кезеңде жылжымалы құрамды уақытылы беру, көмір разрездерінде тиеудің біркелкілігін қамтамасыз ету, сондай-ақ ашық вагондарды бағыттар бойынша тиімді бөлу маңызды. Осыған орай, өтінімдердің шоғырлануына және тиеудің бір бағытта шамадан тыс жиналуына жол бермеу үшін «Қазтемір-транс» АҚ уәкілетті мемлекеттік органдармен, жүк жөнелтушілермен және жүк алушылармен бірлесіп алдын ала дайындық жұмыстарын жүргізіп келеді. Алдын ала жоспарлау нәтижесі – вагондарға деген қажеттілікті айқындауға, ашық вагондар паркін бөлуге және әлеуметтік маңызы бар жүкті тұрақты тасымалдауды қамтамасыз етуге мүмкіндік беріп отыр.

Вагон паркінің техникалық дайындығы назардан тыс қалған емес. Вагондарды уақытылы жөндеу, жарамды техникалық жай-күйін сақтау және тасымалдау процесінің барлық қатысушыларын үйлестіру тұрақты жұмыстың негізгі шарттары болып табылады.

Бүгінде «Қазтеміртранс» АҚ алдағы 2026-2027 жылғы жылыту маусымына дайындық аясында вагон паркінің үздіксіз жұмысын қамтамасыз етуге бағытталған ұйымдастыру және техникалық іс-шаралар кешенін жүргізуде. Вагондарды техникалық жарамды күйде ұстау, сондай-ақ жоспарлы және ағымдық жөндеу жұмыстарын уақытылы жүргізу мақсатында Қоғам тиісті сатып алу рәсімдерін өткізді. Олардың қорытындысы бойынша жөндеу кәсіпорындарымен шарттар жасалды. Аталған кезеңде 28 000-нан астам вагонды жөндеу жоспарланып отыр. Бұл күзгі-қысқы кезеңдегі тасымалдарға жылжымалы құрамның қажетті техникалық дайындық деңгейін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

ТӘЛІМГЕРЛІК МЕКТЕБІ ДАМЫТЫЛАДЫ

Ұлан ОРАЗ,
Астана

ЖОБА

ҚТЖ-да жас теміржолшыларға кәсіби білім мен практикалық тәжірибе беруге бағытталған тәлімгерлік жүйе қайта жандануда.

Бүгінгі таңда компанияда 1000-нан астам жоғары білікті маман тәлімгерлік функцияны орындауда. Бұл – еңбек жолын жаңадан бастаған жастардың өндіріске тезірек бейімделуіне, технологиялық процестердің ерекшеліктерін тереңірек түсінуге және кәсіби дағдыларды сенімді игеруге көмектеседі.

Тәлімгерлер жас қызметкерлерді кәсіби қалыптасу кезеңінде көмектесіп, әдістемелік және практикалық қолдау көрсетеді, қажетті құзыреттерді дамытуға және өндірістік қызметке тиімді интеграциялауға ықпал етеді.

Жастар кадрлық резервіне қатысушыларға ерекше көңіл бөлінеді. Бағдарламаның 161 қатысушысына олардың кәсіби, басқарушылық және тұлғалық дамуына жәрдемдесетін 137 тәжірибелі тәлімгер бекітілді.

Тәлімгерлік қызметтің сапасын арттыру үшін тәлімгерлер көшбасшылық, педагогикалық және коммуникациялық құзыреттіліктерді, сондай-ақ практикалық тәжірибені берудің заманауи әдістерін дамытуға бағытталған мамандандырылған үш модульді оқытудан өтеді.

ҚЫРАҒЫЛЫҚ – ҚАРУЫ

Шахида ЖҰМАН,
Маңғыстау

ҚАУІПСІЗДІК

Сайөтес станциясындағы вагондарға техникалық қызмет көрсету пунктінің вагон қараушысы Еділ Дабысбаев қауіпті ақауды анықтады.

1-ші шілде күні кезекті ауысымдағы жұмысын атқарып жүрген 5-дәрежелі вагон қараушы-жөндеуші Маңғыстау бағытынан келген құрамның вагон доңғалағынан оғаш дыбыс естиді. Темірге балғамен соққан дыбыстан «диагноз» қойып үйренген жігіт тізбекте төртінші тұрған 94299658 нөмірлі вагонда бұл тарсылдың өзгешелеу естілгенін байқайды. Анықтап қарап, букс торабының салқын күйде ығысуын байқайды. Тиісті басшылардың қатысуымен тексере келе букс торабы 17 мм ығысқаны белгілі болды.

– Бұл ақаулық мінездемесі бойынша қозғалыс қауіпсіздігіне қауіп төндіріп, вагонның жолдан шығуына әкелуі мүмкін қауіпті ақауға жатады. Вагон дереу құрамнан ағытылып, жөндеу тұйығында жұп доңғалағы ауыстырылады. Вагон Маңғыстаудан Алтынкөлге бара жатқан, жүксіз жайдақ вагон еді. Еділ Дабысбаев бізде 2022 жылдан бері жұмыс істейді, тәжірибесі толысып келеді, өте қырағы жігіт, бәрін байқайды, бүгін міне, қауіпті ақауды анықтап отыр, – дейді Сайөтес техникалық қызмет көрсету пунктінің басшысы Манарбек Жаңбырбаев.

Суретті түсірген автор

Сұхбат

ЖҮК ТАСЫМАЛЫ – ЭКОНОМИКАНЫҢ СЕНІМДІ ДАМУ БАҒЫТЫ

Теміp жол – ел экономикасының күретамыры болса, сол болат жолда табысқа қол жеткізуде жүк тасымалының алар орны ерекше. «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес компаниясы «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС Бас директоры Асан Үмбетовпен өткен жылдардағы жетістіктер, серіктестіктің бүгіні мен болашаққа жоспары туралы сұхбаттастық.

– Асан Ізтілеуұлы, серіктестік өткен жылды қандай көрсеткіштермен аяқтады?

– 2025 жылғы жұмыс қорытындысы бойынша «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС-де тарифтік жүк айналымы 274 852,9 млн т-км неттоны құрап, жоспардағы көлемнен 6,1% асып, 2024 жылғы деңгейге қарағанда 11,2% өсті. Тасымалдау көлемі 293 318,1 мың тоннаны құрады, бұл алдыңғы жылға қарағанда жоспардан 4,4% және 6,6% артық. Айта кету керек, 2024 жылғы деңгейге ең үлкен өсім транзиттік қатынаста байқалды, яғни тарифтік жүк айналымы +19,6%, жүк тасымалы +20,3% болды. Тасымалдау көлемінің өсу үрдісі биыл да сақталуда. Биылғы 5 айда серіктестік бойынша тарифтік жүк айналымы 118 466 млн т-км құрады, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 8,3% өсім. Тасымалдау көлемі 121 658 мың тонна деңгейінде орындалды, бұл 2025 жылғыдан 5,5% жоғары. Биылға компания алдына қойылған негізгі міндет – транзиттік қатынаста тасымалдау көлемін 55 млн тоннаға дейін (2025 жылғы деңгейге +65%) жеткізу.

– Қазіргі таңда цифрландыру барлық салаға дендеп еніп, жұмыстың алға басуына септік етуде. Осы ретте қандай цифрландыру жобалары жүзеге асырылуда?

– Соңғы жылдары компанияда бизнес-процестерді автоматтандыруға, операциялардың ашықтығын және тасымалдау процесін басқарудың тиімділігін арттыруға бағытталған бірқатар негізгі цифрландыру жобалары іске асырылды. Маңызды жобалардың бірі – келісімшарттық және коммерциялық жұмысты басқарудың автоматтандырылған жүйесін енгізу. Жүйе теміржол тасымалын ресімдеуге және тасымалдау процесіне қатысушылардың өзара іс-қимыл процестерін автоматтандыруға арналған. Платформаны енгізудің арқасында тасымалдың едәуір бөлігі электрондық форматқа ауыстырылды, бұл өтінімдерді өңдеу жылдамдығын арттыруға, қағаз құжат айналымын қысқартуға және операциялардың ашықтығын қамтамасыз етуге мүмкіндік берді. Сондай-ақ ЭДТ АБЖ жобасы (Энергодиспетчерлік тартым), яғни теміржол көлігінде электр энергиясы мен дизель отынын тұтынуды есепке алу мен бақылаудың автоматтандырылған жүйесі іске асырылды. Жүйе нақты уақыт режимінде деректерді автоматтандырылған жинауды, талдауды және бақылауды қамтамасыз етеді, бұл энергия тиімділігін арттыруға, пайдалану шығындарын оңтайландыруға және локомотив паркінің ресурстарын пайдалануды бақылауды жақсартуға ықпал етеді.

– Жүк тасымалының қандай процестері толықтай цифрлық форматқа ауыстырылды?

– Қазіргі уақытта, атап айтатын болсақ: теміржол жүкқұжатын электронды түрде ресімдеу, жүктерді тасымалдауға өтінімдерді қабылдау және өңдеу, теміржол әкімшіліктері мен тасымалдау процесіне қатысушылар арасында электрондық деректер алмасу, онлайн режимде вагондарды тасымалдау және орналастыру мәртебесін қадағалау, тасымалдау және қосымша қызметтер үшін есеп айырысуды автоматтандыру, цифрлық деректер негізінде талдамалық және басқарушылық есептілікті қалыптастыру, локомотивтердің борттық жабдықтарынан деректерді автоматты түрде жинау, әрбір рейс бойынша отын шығыны мен электр энергиясының онлайн-мониторингі, дизель отынын тұтыну және энергия тұтыну бойынша талдамалық есептілікті қалыптастыру процестері сандық форматқа ауыстырылды.

– Алдағы 3-5 жылда қандай цифрлық жобаларды енгізу жоспарлануда?

– Бүгінгі таңда компанияда тасымалдау процесін цифрландыруға, локомотивтерді пайдалану тиімділігін арттыруға және операциялық шығындарды азайтуға бағытталған бірқатар негізгі іт-жобалар іске асырылуда, мысалы: «Trip Optimizer» жүйесі – жүйе круиздік бақылау қағидаты бойынша жұмыс істейтін пойызды автоматтандырылған жүргізудің зияткерлік жүйесі. Жүйе жолдың профилін, құрамның массасын, жылдамдық шектеулерін талдайды және пойыздың оңтайлы режимін есептейді. Екінші: «Smart локомотив және депо» жобасы – локомотивті мониторингілеудің, диспетчерлік қызметпен қамтудың және қозғалысты басқарудың өтпелі контурына қосуды қамтамасыз ететін тасымалдау процесінің негізгі цифрлық элементі.

– Кадр жасақтау, жас мамандарды тарту бағытында қалай жұмыс жүргізесіздер?

– Біздің компанияда жас мамандарды қолдау мен дамытуға көп көңіл бөлінеді. Ол үшін «ҚТЖ-100 жас есім» және «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма төрағасының «Жастар кадрлық резерві» сияқты корпоративтік бағдарламалар іске асырылуда. Осы бағдарламалардың қатысушылары кәсіби даму, түрлі форматтағы оқыту, мансаптық өсу, сондай-ақ компания басшылығы тарапынан қолдау мүмкіндіктеріне ие болады. Бағдарламаның негізгі мақсаты – теміржол саласының болашақ басшылары мен негізгі мамандарын даярлау, келешегі зор жас мамандарды дамыту. Бағдарлама шеңберінде 43 қатысушы Жастар кадрлық резервіне алынды. Бағдарламаны іске асыру қорытындысы бойынша 18 қызметкер жоғары лауазымдарға жылжытылды және қазіргі уақытта кәсіби даму мен тәжірибе жинақтауды жалғастыруда.

Бұдан басқа «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниясы мен М. Тынышпаев атындағы көлік-логистика университеті арасында ынтымақтастық туралы меморандум жасалған, соның шеңберінде оқу орнының түлектері конкурсқа қатыспай-ақ компанияның бос орындарына жұмысқа орналаса алады. Бұл перспективалы жас кадрларды тартуға және олардың салаға табысты бейімделуіне ықпал етеді.

– Бүгінгі таңда Қазақстанда теміржолдағы жүк тасымалы алдында қандай негізгі сын-тегеуріндер тұр?

– Қазақстан теміржолының жүк тасымалы үшін басты сын-қатер – жүк жөнелтушілер үшін сервистің жоғары сапасын сақтай отырып, тасымалдау көлемінің тұрақты өсуін қамтамасыз ету. Қазақстан – Қытай, Орталық Азия, Ресей, Кавказ және Еуропа арасындағы маңызды транзиттік көпір болып қала береді, сондықтан теміржол инфрақұрылымына жүктеме үнемі артып келеді.

Транзиттік әлеуетті дамыту үшін халықаралық көлік дәліздерінің өткізу қабілетін ұлғайту, жеткізу мерзімін қысқарту және қазақстандық маршруттардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру қажет. Транзиттік тасымалдар көлемі қатынастардың басқа түрлеріне қарағанда жылдам өсуде, бұл Қазақстан арқылы транзиттің қажеттілігін көрсетеді. Сондай-ақ көрші мемлекеттердің теміржолдарымен жұмысты үйлестіру маңызды рөл атқарады, бұл бүкіл желінің тиімділігіне тікелей әсер етеді.

– Компания тасымалдау көлемінің өсуіне және инфрақұрылым жүктемесінің артуына орай қалай әрекет етуде?

– 2025 жылдың қорытындысы бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ бойынша жүк айналымы 288, 8 млрд ткм құрады. 2026 жылғы қаңтар-мамыр нәтижелері бойынша 123,0 млрд.ткм-ге жетті, бұл 8,7 млрд ткм-ге немесе өткен жылдың ұқсас кезеңінің көрсеткішінен 7,7% артық (2025 жылғы қаңтар-мамыр – 114,3 млрд ткм). Тасымалдау көлемінің өсуі және теміржол инфрақұрылымына жүктеменің ұлғаюы жағдайында «ҚТЖ» ҰК» АҚ желінің өткізу және тасымалдау қабілетін арттыруға бағытталған шаралар кешенін іске асырады. Өткен жылы Жетіген–Қазыбек бек айналма желісі бойынша жүктерді тасымалдау қызметі ашылды, ол Алматы теміржол торабына түсетін жүктемені 40% азайтады және жүктерді жеткізу уақытын 24 сағатқа дейін қысқартады.

Биыл Дарбаза–Мақтаарал, Мойынты–Қызылжар жаңа желілерінде жұмыс қозғалысын іске қосу жоспарлануда. Қытаймен үшінші теміржол өткелін ашатын Бақты–Аягөз желісінің құрылысы жалғасуда. Бұдан басқа қазіргі уақытта 5 мың км жаңа теміржол салу бағдарламасы шеңберінде 7 инфрақұрылымдық жоба іске асырылуда, ол автоблоктаудың заманауи жүйелерін енгізуді және жалпы ұзындығы 3 000 км учаскелерді жаңғыртуды көздейді.

Оның шеңберінде екінші жолдар, жаңа бөлек пункттер салу, сұрыптау жүйелерін дамыту (Ақсу–Жаңа-Семей, Алтынкөл–Жетіген, Қызылжар–Сексеуіл, Қандыағаш–Тобыл, Шалқар учаскелері бойынша – Бейнеу, Бейнеу–Маңғыстау және Никельтау–Әлімбет) т.б. бар. Жоба барысында Жезқазған, Сексеуіл, Шалқар, Бейнеу, Жаңа-Семей, Алтынкөл, Қандыағаш, Никельтау – 8 ірі тораптық станцияны жаңғырту да көзделеді. Жұмыстарды жүргізу кестесіне сәйкес іске қосу жұмыстары учаскелердің 33%-ында аяқталды. Бұдан басқа тасымалдың өсуін ескере отырып, 2030 жылға дейін бекітілген бағдарламалар арқылы 184 станция мен 9 сұрыптау жүйесін дамыту жоспарлануда, оның ішінде 40 жоба жүзеге асырылды және 24 жоба бойынша жұмыс істеліп жатыр.

Инфрақұрылымға түсетін жүктеменің артуына байланысты локомотив паркін жаңарту жұмыстары да жүргізілуде. 2010 жылы Alstommen («ЭКЗ» ЖШС) жасалған келісімшарт шеңберінде 2026-2028 жылдары 97 локомотив, оның ішінде 84 жүк және 13 жолаушы электровозын жеткізу көзделген, бүгінде 21 локомотив жеткізілді, оның ішінде 13 жүк және 8 жолаушы электровозы. Бұдан басқа 2025 жылы жасалған келісімшартқа сәйкес 2029-2036 жылдар кезеңінде 205 алты осьті электровоз жеткізу жоспарда бар. 2016 жылы жасалған Wabtec («ЛКЗ» АҚ) келісімшартының шеңберінде 2026 жылдың соңына дейін 64 локомотив, оның ішінде 53 жүк және 11 жолаушылар тепловозын жеткізу жоспарлануда. 14 жүк тепловозы жеткізілді. Сондай-ақ 2025 жылы жасалған келісімшартқа сәйкес 2027-2036 жылдар аралығында 300 тепловоз жеткізу көзделген.

– Тасымалдың тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін қандай қадамдар жасалуда?

– Теміржолдағы жүк тасымалының тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін бүгінде үш негізгі бағыт бойынша шаралар кешені іске асырылуда: жылжымалы құрамды жаңарту, тиеу жоспарын орындауды қамтамасыз ету және жүк және коммерциялық жұмысты цифрландыру.

Біріншіден, локомотив және вагон паркі белсенді түрде жаңартылуда. Жаңа локомотивтер тасымалдау процесінің сенімділігін арттыруға, техниканың істен шығу санын азайтуға және жүктердің уақытылы жеткізілуін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Тек 2026 жылы ғана ЖШС паркі түрлі сериялы ондаған жаңа локомотивтермен толықтырылды, сондай-ақ тартқыш жылжымалы құрамды жаңғыртудың ұзақ мерзімді бағдарламалары іске асырылуда.

Екіншіден, тиеу жоспарын орындауға және желінің өткізу қабілетін арттыруға көп көңіл бөлінеді. Ол үшін инфрақұрылым жаңғыртылып, қосымша жолдар мен разъездер салынып, станциялық қуаттар кеңейтілуде.

Үшіншіден, маңызды бағыт – жүк және коммерциялық жұмысты автоматтандыру. Тасымалдауды жоспарлаудың, вагон паркін басқарудың және тасымалдаулар үшін есеп айырысудың автоматтандырылған жүйелері енгізілуде.

Тұтастай алғанда, саланың міндеті – тасымалдау процесінің сенімділігін, тиеу жоспарының уақытылы орындалуын, экспорттық және транзиттік тасымалдардың одан әрі өсуін және заманауи технологиялар мен өндірістік активтерді жаңарту есебінен клиенттер үшін сервис сапасын арттыруды қамтамасыз ету.

– Бүгінгі таңда «ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС қандай даму бағыттарына басымдық береді?

– Теміржолдағы жүк тасымалын дамытудың басым бағыттары компанияның стратегиялық мақсаттарымен айқындалады. Бірінші бағыт – қызметтің тиімділігін арттыру. Бұл тасымалдау процесін оңтайландыруды, уақыттың өндірістік емес ысыраптарын азайтуды, локомотив пен вагон паркінің өнімділігін арттыруды, тиеу-түсіру жоспарларын орындауды, сондай-ақ қолда бар ресурстарды ұтымды пайдалану кезінде тасымалдау көлемінің өсуін көздейді.

Екінші бағыт – клиентке бағдарлану. Бүгінде жүк жөнелтушілер сапалы тасымалдауды ғана емес, сонымен қатар сервистің жоғары деңгейін де күтуде. Сондықтан клиенттермен өзара іс-қимыл сапасын арттыру, тасымалдау процесінің ашықтығын қамтамасыз ету, жүктерді жеткізу мерзімдерін сақтау және тапсырыс берушілер үшін ыңғайлы сервистерді әзірлеу – маңызды міндеттер.

Үшінші бағыт – цифрландыру. Салада заманауи цифрлық технологиялар белсенді енгізілуде, тасымалдауды жоспарлау, тасымалдау құжаттарын ресімдеу, вагон паркін басқару және клиенттермен өзара іс-қимыл процестері автоматтандырылуда. Цифрландыру шешім қабылдаудың жеделдігін және тасымалдау процесін басқарудың тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Төртінші бағыт – ESG принциптерін енгізу. Экологиялық жауапкершілік, әлеуметтік саясат және корпоративтік басқару мәселелеріне ерекше назар аударылады. Бұған қоршаған ортаға теріс әсерді азайту, кадрлық әлеуетті дамыту, қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау және басқару процестерінің ашықтығын арттыру кіреді.

Бесінші бағыт – пойыздар қозғалысы мен еңбекті қорғаудың қауіпсіздігін қамтамасыз ету. Қауіпсіздік теміржол саласының сөзсіз басымдығы болып қала береді. Ол үшін қауіпсіздікті басқару жүйесі жетілдірілуде, профилактикалық жұмыстар жүргізілуде, бақылаудың заманауи технологиялары енгізілуде және өндірістік тәртіп деңгейі артуда. Қауіпсіздік мәдениетін дамыту және еңбекті қорғау талаптарын сақтау арқылы қызметкерлердің өмірі мен денсаулығын сақтау да маңызды міндет.

Райхан РАХМЕТОВА

Суреттерді түсірген Александр ЖАБЧУК

КАЗАХСТАН НАРАСТИЛ ПОСТАВКИ ЗЕРНА

ПЕРЕВОЗКИ

С сентября 2025 года по июнь 2026 года Казахстан значительно увеличил экспорт зерна и муки в зерновом эквиваленте. По итогам 10 месяцев текущего маркетингового сезона за рубеж поставлено 13,1 миллиона тонн продукции, что на 13% превышает показатель аналогичного периода прошлого сезона, когда объем экспорта составил 11,6 миллиона тонн.

Айлин БАУРЖАН,
Астана

Рост обеспечен прежде всего за счет увеличения поставок в традиционные страны-импортеры Центральной Азии и Афганистан. Наиболее существенная динамика отмечена в направлении Узбекистана, куда экспорт вырос на 38% – с 3,9 до 5,5 миллиона тонн. В Кыргызстан поставки увеличились в 1,4 раза – с 357 до 504 тысяч тонн, в Афганистан – на 59%, с 1,4 до 2,2 миллиона тонн. В Туркменистан экспорт вырос на 37% – со 150 до 205 тысяч тонн.

Увеличение объемов перевозок подтверждает высокий спрос на казахстанскую сельскохозяйственную продукцию на внешних рынках. Существенную роль в обеспечении экспортных поставок играет железнодорожный транспорт, который остается основным способом доставки зерновых грузов в страны Центральной Азии и Афганистан.

Стабильная работа транспортно-логистических коридоров в южном направлении позволяет обеспечивать своевременную доставку продукции потребителям и поддерживать устойчивые темпы внешней торговли. Положительная динамика также свидетельствует об эффективности принимаемых мер по развитию экспортной логистики, совершенствованию перевозочного процесса и расширению торгово-экономического сотрудничества Казахстана с зарубежными партнерами.

Рост экспорта зерна и продуктов его переработки остается одним из важных факторов укрепления экспортного потенциала агропромышленного комплекса страны и подтверждает значимую роль железнодорожной отрасли в обеспечении продовольственной безопасности и развитии международной торговли.

Фото Александра ЖАБЧУКА

ПРАЗДНИК ДЛЯ ВАГОННИКОВ

КОНКУРС

Традиционным конкурсом «Лучший осмотрщик вагонов» отметили илецкие железнодорожники профессиональный праздник работников вагонного хозяйства на базе Пункта технического осмотра вагонов станции Илецк.

Яна ЛЕНИНА,
Илецк

Открывая конкурс, с приветственным словом выступил начальник ПТО Илецк Рашид Байниязов. Он отметил важность проведения конкурсов профессионального мастерства для проверки знаний работников и повышения квалификации кадров, особо подчеркнув, что конкурсы профессионального мастерства показывают и обучают нестандартным приемам, методам работы на индивидуальных опытах лучших мастеров своего дела.

В ходе торжественной части мероприятия участники тепло поздравили уходящих на заслуженный отдых осмотрщика-ремонтника вагонов КП Чашкан Ургалия Мунтурганова, прослужившего стальной магистрали 27 лет, и слесаря-электрика Ербулека Тайпакова, стаж работы которого на железнодорожном транспорте 18 лет.

Конкурс проходил в три этапа и состоял из теоретической и практической частей, а в карточках участников на каждом этапе проставлялись баллы. Первый этап – теоретический, проходил в техническом классе. Участники должны были в течение 20 минут пройти тестирование, ответив на вопросы по требованиям к деталям и узлам вагонов, а также решить ребус в картинках на тему железнодорожного транспорта.

Практические этапы проводились на учебном полигоне ПТО Илецк. На втором этапе участники проводили разборку-сборку механизма автосцепки на скорость и демонстрировали применение шаблона 873 Холодова. На третьем этапе проводилась сборка безрезьбового соединения тормозного оборудования также на скорость и точность выполнения задания.

В конкурсе приняли участие 11 осмотрщиков-ремонтников вагонов смен ПТО и контрольных постов станций Акбулак, Цвилинга и Чашкан. По окончании соревнования для участников был организован кофе-брейк, а тем временем жюри подвело итоги конкурса. В результате призовые места конкурса на звание «Лучший осмотрщик вагонов» распределились следующим образом: первое место занял Алмаз Адилбаев (ПТО Илецк), на втором месте – Аскар Хасаналиев (КП Цвилинга) и на третьем – Рамиль Закиржанов (КП Чашкан). При этом все участники показали хорошую подготовку и практические навыки. Призеры получили грамоты и призы, а все участники мероприятия – праздничное настроение.

Фото Рамили НУРЖАУОВОЙ

НОВЫЙ УРОВЕНЬ СЕРВИСА НА «НҰРЛЫ ЖОЛ»

ИНФРАСТРУКТУРА

Столичный вокзальный комплекс «Нұрлы жол» продолжает развивать пассажирскую инфраструктуру, создавая более комфортные условия для путешественников. В этом году здесь открылись новые сервисы – прачечная самообслуживания, современная камера хранения багажа, а также Музей истории железных дорог Казахстана «От Шелкового пути – к стальным магистралям».

Руслан РАХМЕТОВ,
Астана

Музей истории железных дорог Казахстана «От Шелкового пути – к стальным магистралям» расположен на первом этаже вокзального комплекса. Экспозиция площадью 3 200 квадратных метров знакомит посетителей с ключевыми этапами становления и развития железнодорожной отрасли страны.

Он включает четыре тематических зала: «Турксиб и Мухамеджан Тынышпаев», «Эволюция локомотивов», «Профессии и инновации» и «История железных дорог Казахстана». Наряду с историческими документами и экспонатами здесь широко применяются современные цифровые технологии – интерактивные панели, мультимедийные экраны, решения дополненной и виртуальной реальности, а также специализированные симуляторы, позволяющие посетителям глубже познакомиться с профессией железнодорожника и развитием отрасли.

Помимо культурно-познавательного пространства, на вокзале появились и новые сервисы, ориентированные на повседневные потребности пассажиров. Так, на пятом этаже начала работу прачечная самообслуживания. Она оборудована промышленными стиральными и сушильными машинами вместимостью 10 и 15 килограммов, что позволяет пользоваться услугой как пассажирам дальнего следования, так и тем, кто находится в столице проездом. Стоимость стирки составляет 900 тенге за загрузку машины вместимостью 10 килограммов и 1 200 тенге – 15 килограммов. Сушка обойдется в 1 500 и 2 100 тенге соответственно. Один цикл стирки занимает около 40 минут, столько же времени требуется для сушки.

На четвертом этаже начала работу обновленная камера хранения. Здесь предусмотрены различные тарифы в зависимости от размеров багажа. Стоимость хранения ручной клади начинается от 800 тенге в сутки. Для сумок и чемоданов средних размеров установлен тариф 1 000 тенге, для более крупного багажа – 1 300, 1 500 и 2 000 тенге, в зависимости от габаритов. За каждый последующий день хранения взимается доплата в размере 50 процентов от установленного тарифа.

Сегодня «Нұрлы жол» является одним из крупнейших железнодорожных вокзалов страны. Общая площадь комплекса составляет 116,7 тысячи квадратных метров. Для пассажиров работают четыре билетные кассы, шесть залов ожидания, два зала прибытия, рассчитанные в общей сложности почти на 3 000 посадочных мест. В здании также расположены комнаты матери и ребенка, медицинский пункт, справочные службы, объекты торговли и общественного питания, аптека, СпецЦОН. Вокзал полностью адаптирован для обслуживания маломобильных пассажиров.

Особое внимание уделяется развитию цифровых сервисов. На территории вокзала действует система QR-сервисов, позволяющая дистанционно заказать сопровождение, инвалидную коляску, услуги носильщика, вызвать медицинского работника или такси. Информационные QR-коды размещены не только в здании вокзала, но и в вагонах пассажирских поездов, благодаря чему оформить необходимую услугу можно еще до прибытия на станцию.

Расширение спектра услуг подтверждает курс на развитие вокзального комплекса как современного транспортно-сервисного центра, где пассажиры могут не только воспользоваться железнодорожными услугами, но и получить широкий комплекс дополнительных сервисов, соответствующих современным требованиям комфорта и качества обслуживания.

Фото автора

ДРАЙВЕР ТРАНСПОРТНОЙ ЛОГИСТИКИ

Елена КОЛДАСБАЕВА,
Алматы

ИТОГИ

Расположенная на казахстанско-китайской границе, станция Алтынколь играет ключевую роль в работе международного пограничного перехода Алтынколь – Хоргос. Показатели говорят сами за себя. С начала текущего года общий грузооборот составил 6 758 937 тонн, что на 4% больше по сравнению с аналогичным периодом 2025 года.

Из Казахстана в Китай перевезено 3 365 655 тонн грузов, из КНР в РК – 3 393 282 тонны. Обмен поездов: прием по узкой колее – 2 925 поездов, сдача по широкой колее – 1 483 поезда.

Прием и отправление контейнерных поездов по направлениям распределились следующим образом: страны Европейского союза – 266 поездов, Российская Федерация – 388, страны Центральной Азии – 673, Транскаспийский международный транспортный маршрут (ТМТМ) – 214, внутриреспубликанские перевозки по Казахстану – 14 поездов.

Благодаря своему выгодному географическому положению Алтынколь стала важным звеном международных транспортных коридоров, соединяющих страны Азии и Европы. О масштабах работы станции красноречиво свидетельствуют мощности перегрузочных терминалов, где работа не прекращается ни днем, ни ночью. Здесь ежедневно перерабатываются тысячи тонн грузов, а четко отлаженная система обеспечивает бесперебойное движение грузовых потоков через государственную границу. Именно эти возможности делают Алтынколь привлекательной площадкой для развития международной логистики.

Говоря о достижениях станции, ее директор Данияр Нуркасымов прежде всего отмечает заслуги коллектива. По его словам, успех предприятия складывается из ежедневного труда каждого работника – от дежурного по станции до руководителей подразделений.

– За каждым сотрудником станции стоит своя трудовая история. Разные судьбы и характеры объединяет общее дело – работа на важном стратегическом участке страны. Здесь каждый понимает степень своей ответственности, – говорит Данияр Нуркасымов.

Станция Алтынколь, выросшая среди пустынных просторов, сегодня стремительно развивается, подтверждая свой статус одного из важнейших транспортно-логистических узлов Казахстана.

АЛЬБЕКОВ ЕРМЕК АЛИЕВИЧ
(7 ноября 1936 г. – 6 июля 2026 г.)

6 июля 2026 года на 90-м году ушел из жизни ветеран железнодорожной отрасли Почетный железнодорожник Ермек Алиевич Альбеков, внесший большой вклад в развитие диспетчерской службы.

Свой путь на железной дороге Ермек Альбеков начал в 1959 году после окончания Акмолинского техникума железнодорожного транспорта дежурным по станции разъезда № 101 Акмолинского отделения железной дороги. В разные годы был дежурным по станциям на участке Акмолинск – Анар. Затем грамотного и ответственного специалиста перевели поездным диспетчером отдела движения и пассажирской работы, после Ермек Алиевич стал заместителем старшего поездного диспетчера отдела движения. А в 1977 году был утвержден в должности старшего поездного диспетчера отдела движения Целиноградского отделения дороги, где проработал вплоть до выхода на заслуженный отдых.

Ермек Альбеков посвятил работе в железнодорожной отрасли 44 года жизни, зарекомендовав себя высококвалифицированным и грамотным руководителем и человеком высокой ответственности.

Благодаря безупречному знанию технологии перевозочного процесса, умению принимать взвешенные решения в самых сложных производственных ситуациях и брать на себя ответственность за них Ермек Алиевич пользовался заслуженным уважением коллег и руководства. Некоторые его нестандартные решения впоследствии были изучены и использованы при совершенствовании организации движения поездов на сети железных дорог.

Все, кому довелось работать с Ермеком Альбековым, с особым теплом вспоминают его профессионализм и сильный характер. Он всегда отстаивал интересы работников, отличался принципиальностью, требовательностью к себе и подчиненным. Именно под его руководством многие железнодорожники получили ценный опыт работы в диспетчерском аппарате и впоследствии стали руководителями различных подразделений железнодорожного транспорта.

За многолетний добросовестный труд Ермек Алиевич был удостоен высшей отраслевой награды – знака «Почетный железнодорожник», а также отмечен многочисленными почетными грамотами и ведомственными наградами.

Железная дорога стала делом всей его жизни. Трудовую династию продолжили родные Ермека Альбекова.

Руководство АО «НК «ҚТЖ», Регионального центра управления движением поездов по Северному региону и узловой совет ветеранов станции Астана выражают родным и близким Ермека Алиевича Альбекова глубокие соболезнования в связи с невосполнимой утратой. Светлая память о нем навсегда сохранится в сердцах коллег, друзей и всех, кто знал и работал вместе с ним.

«Қазақстандық салалық теміржол көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы» қоғамдық бірлестігінің Орталық Кеңесі мен филиалдары Батыс филиалы төрағасының орынбасары Досбергенов Нұрбек Әбдірахманұлына анасы **Ипатурова Гауһар Жұмағалиқызының** қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады. Марқұмның жатқан жері жайлы, топырағы торқа болсын.

rail-news.kz
№52 (3199) 10/07/2026

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЯЗЫК ОБЪЕДИНЯЕТ

Волонтеры-железнодорожники Карагандинского региона приняли участие в областном конкурсе «Государственный язык – символ Независимости». Он стал площадкой для популяризации казахского языка, укрепления его роли как языка межэтнического общения и поддержки представителей различных этносов, которые свободно им владеют.

Мероприятие прошло в Доме культуры «Жаңа Майқұдық» шахтерской столицы и было посвящено 35-летию Независимости Республики Казахстан. Особое внимание организаторы уделили сохранению культурных и национальных ценностей, воспитанию уважения к наследию страны и развитию языковой культуры.

В ходе мероприятия участники продемонстрировали высокий уровень знаний, грамотную речь, творческий подход и глубокое понимание истории, традиций и духовных ценностей казахского народа. Каждое выступление на конкурсе свидетельствовало о том, что сегодня государственный язык является не только средством общения, но и важным фактором общественного единства и взаимопонимания.

Для карагандинских волонтеров-железнодорожников участие в подобных мероприятиях стало еще одной возможностью поддержать общественные инициативы, направленные на укрепление гражданского согласия и популяризацию государственного языка. Как известно, в компании вопросам сохранения национальных традиций, развитию корпоративного волонтерства и участию работников в социально значимых проектах уделяется большое внимание.

По словам ведущего инженера-технолога Карагандинского отделения магистральной сети и волонтера Жұлдызай Байдүйсен, подобные проекты способствуют укреплению уважения к культурному наследию Казахстана, объединяют людей разных поколений и национальностей вокруг общих ценностей, а также воспитывают у молодого поколения чувство ответственности за будущее страны.

– Участие волонтеров Карагандинского региона в таких мероприятиях является частью системной работы АО «НК «ҚТЖ» по развитию социальной ответственности. Работники железнодорожных структур регулярно поддерживают культурные, образовательные и общественные инициативы, тем самым внося свой вклад в укрепление единства общества, сохранение духовных ценностей и продвижение государственного языка как одного из главных символов независимого Казахстана, – подчеркнула Жұлдызай Байдүйсен.

Светлана МОГАЙ, *Караганда*
Фото автора

ДЕРЕКТІ ФИЛЬМГЕ ТҮСТІ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ мен оның еншілес ұйымы «KTZ Express» АҚ Еуразиядағы негізгі транзиттік тораптардың бірі ретінде халықаралық деректі фильмдер сериясында көрінді.

«Стратегиядан тұрақты дамуға: Еуропа үшін мүмкіндіктер» (From Strategy to Sustainability: Opportunities for Europe) атты деректі фильмде ҚТЖ мен KTZ Express Қазақстанның стратегиялық рөлін таныстыратын ақпарат пен бейнематериалдар ұсынады. Фильмнің тұсаукесері 2026 жылғы 23 маусымда Астанада өткен «Нидерланд – Қазақстан» Іскерлік кеңесінің отырысы аясында өтті.

Деректі фильмдер сериясын Нидерландтың UMION медиаплатформасы Қазақстан Республикасындағы Нидерланд Корольдігі Елшілігінің қолдауымен жүзеге асыруда. Жоба халықаралық аудиторияны Орта дәлізге қатысушы елдердің экономикалық және инфрақұрылымдық дамуымен, инвестициялық мүмкіндіктерімен және халықаралық ынтымақтастық перспективаларымен таныстыруды көздейді. Қазақстан – осы деректі серияда жеке бөлім арналып отырған алғашқы мемлекет.

ҚТЖ мен KTZ Express-тің халықаралық деректі жобаға қатысуы Қазақстанның оң имиджін халықаралық деңгейде нығайтуға, Орта дәліздің жаһандық танымалдылығын арттыруға және еліміздің көлік-логистикалық әлеуетіне шетелдік серіктестер мен инвесторлардың қызығушылығын күшейтуге ықпал етеді.

Ислам ТАЛҒАТ

НАВЫКИ, СПАСАЮЩИЕ ЖИЗНЬ

Навыкам оказания первой помощи в неотложных ситуациях обучили работников филиала АО «НК «ҚТЖ» – «Центр диагностики пути». Практический тренинг для них провели специалисты Медицины катастроф МЧС РК.

Во время обучения железнодорожники получили необходимые теоретические знания и отработали практические навыки оказания первой помощи при различных неотложных состояниях. Так, специалисты подробно продемонстрировали алгоритмы действий при потере сознания, остановке дыхания и кровообращения, травмах и других чрезвычайных ситуациях.

От правильных шагов в первые минуты после происшествия нередко зависит жизнь человека, поэтому навыки оказания первой помощи – важный элемент культуры безопасности на производстве.

Тренинг позволил повысить уровень подготовки работников Центра диагностики пути к экстренным ситуациям, чтобы не теряться и применить важнейшие знания на практике в случае такой необходимости.

Участники выразили благодарность специалистам Медицины катастроф МЧС РК за вклад в обеспечение безопасности и сохранение жизни и здоровья работников.

Любовь РОВБА

Заң мен тәртіп

ӨТКЕЛДЕН ӨТУДІҢ ӨЗ ЕРЕЖЕСІ БАР

«Заң мен тәртіп» тұжырымдамасы аясында «ҚТЖ» ҰК» АҚ «Жамбыл магистральдық желі бөлімшесі» филиалының жол бөлімі мен Тараз станциясындағы Көліктегі полиция бөлімі қаладағы теміржол өткелдерінде бірлескен рейд ұйымдастырды.

Шаһарды екіге бөліп кесіп өтетін негізгі магистральдық желі бойында орналасқан Тараз және Талас станцияларындағы қызметтік өткелдер – жаяу жүргіншілердің ағыны толастамайтын қауіпті аймақ саналады. Арғы жақтан да, бергі беттен де темір жол астындағы өткелді де, аспалы көпірді де алыс көріп, өздеріне оңтайлы тұстан кесіп өтуге асығатындар көп. Ол ол ма, тоқтап тұрған жүк пойызы вагондарының астынан өтетіндер де жоқ емес. Рейд кезінде мамандар жол қауіпсіздігі талаптарын өрескел бұзған азаматтарға жазбаша ескерту беріп, хаттама толтырды.

– Темір жолды белгіленбеген жерден кесіп өтудің салдарынан жыл басынан бері пойыздар 69 рет шұғыл жағдайда тоқтатылған. Бұл көрсеткіш өткен жылмен салыстырғанда екі есеге дерлік өскен. 2025 жылдың есепті кезеңінде 35 факті тіркелген болатын, – дейді Жамбыл магистральдық желі бөлімшесі жол бөлімінің бастығы Ғалымбек Батырбеков.

Локомотивтерді дер кезінде шұғыл тоқтатқан машинистердің қырағылығының арқасында 35 мәрте соқтығысудың, 16 рет мал басудың алдын алуға мүмкіндік туған. 8 жағдайда адам өмірін сақтап қалған. 11 автокөлікті жарамсыз қалудан, жүргізушілерін қатерден құтқарған. Дегенмен, жол үсті болған соң, келеңсіздіктің бәрінен айналып өте алмайтын жайттар да кездеседі. Мал иелерінің жауапсыздығынан 34 мал басу фактісі тіркелген.

Рейдке қатысушылар қауіпсіздік талаптарын бұзған тұрғындарға ауызша және жазбаша ескерту беріп, түсіндіру жұмыстарын жүргізді. Екі адамға хаттама толтырылды. Жамбыл жол дистанциясының технигі Махаббат Назарова жаяу жүргіншілерге темір жолды кесіп өтудің талаптары мен ережелері жазылған ескерту парақтарын таратты.

– Алты айдың ішінде «Темір жол – қауіпті аймақ» тақырыбында Әскерилендірілген теміржол күзеті қызметкерлерімен бірлесіп, белгіленбеген орындардан кесіп өтіп, қауіпсіздік ережелерін бұзудың алдын алу мақсатында 700-ден астам профилактикалық түсіндірме жұмыстарын жүргіздік. Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің 559-бабы талаптарын бұзған 1500-ден астам азамат әкімшілік жауапкершілікке тартылды. Басты мақсат – теміржол көлігінде азаматтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, құқық бұзушылықтардың және жол-көлік оқиғаларының алдын алу, – дейді Тараз станциясындағы көліктегі полиция бөлімі әкімшілік полиция бөлімшесінің бастығы, полиция аға лейтенанты Сералы Кембаев.

Рейд кезінде ұл-қызын ертіп темір жолды белгіленбеген тұстан кесіп өтіп жатқан ата-аналар да кездесті. Бір жеткіншекке жазбаша, екеуіне ауызша ескерту берілді.

–Тоқтап тұрған жүк пойызының үстінен секіріп өтемін деп осылар бір келеңсіздікке ұрынса, оған кім жауапты? Тіпті бір ата-ана кішкентай қызын ертіп, вагонның астынан өтіп барады. Сол қыз бала ертең қасында ересек адам болмаған кезде көргенін қайталайтыны анық. Не деген жауапсыздық, – дейді Батырбек Тұрғанбекұлы.

Ардақ ҮСЕЙІНОВА, *Жамбыл*
Суреттерді түсірген автор

ҚҰҚЫҚБҰЗУШЫЛЫҚҚА ҚАРСЫ

Мемлекет басшысының тапсырмасымен жүзеге асырылып жатқан «Заң мен тәртіп» қағидаты аясында «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұйымы «Жолаушылар тасымалы» АҚ мен Көліктегі полиция департаменті бірлесе жолаушылар пойыздарында құқықбұзушылықтардың алдын алу мақсатында рейдтер өткізуде. Кезекті рейд Астана – Петропавл бағытындағы №106/105 «Тальго» пойызында және Алматы – Астана бағытындағы №202/201 пойызында өтті.

Іс-шара барысында теміржолшылар мен желілік тәртіп сақшылары жолаушылармен түсіндіру жұмыстарын жүргізді. Атап айтқанда, пойыздағы қауіпсіздік талаптарын сақтау, ресімделмеген жүк багаждарын алып жүру фактілерін және билетсіз жолаушыларды анықтау, жолаушыларға қызмет көрсету сапасы мен сервис деңгейін тексеру, перронда, пойызда жолаушылардың заң талаптарын, қоғамдық тәртіпті сақтауын қамтамасыз етуге назар аударылды. Тәртіп сақшылары құқықбұзушылық орын алған жағдайда қайда хабарласуға болатынын айтып, халыққа жадынамалар таратты. Сонымен қатар заңсыз қару-жарақтар, заңсыз заттар тасымалдау салдары да түсіндірілді. Жасөспірім жолаушылармен де бөлек профилактикалық жұмыс жүргізді. Астанадан Қарағандыға дейін және қайтар жолда рейд ұйымдастырушылар барлық вагондарды аралап, жолаушыларға белгілі талаптар орындалмаған жағдайда қандай жауапкершілік күтіп тұрғанын еске салды.

– Заңды сақтау тұрақты және дамыған қоғамның негізі болып табылады. Әрбір азамат өзіне және қоғамның басқа да мүшелеріне қолайлы жағдай жасау үшін өз жауапкершілігін сезініп, заңды сақтауы керек. Бүгін міне кезекті рейд барысында екі пойыз тексеріліп, құқықбұзушылықтар анықталған жоқ. ҚТЖ «Заң мен тәртіп» қағидаты аясында жұмыстарды жалғастыра береді, – дейді «Жолаушылар тасымалы» АҚ Сервис департаментінің менеджері Мырзабек Ахметов.

Рейд барысында жолда спиртті ішімдік ішіп, елдің тыныштығын алуға болмайтыны, оның да әкімшілік жауапкершілігі бар екенін айтылды. Көліктегі полиция департаменті әкімшілік полиция басқармасының бөлім басшысы Әлихан Жұмажановтың айтуынша, 2026 жылдың басынан бері 327 жолаушы ішімдік ішіп, елдің мазасын алғаны үшін пойыздан түсірілген.

– Біздің басты мақсатымыз – көлік обьектілерінде, вокзалдарда қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, қылмыстар мен әкімшілік құқықбұзушылықтардың алдын алу және жолын кесу. ҚТЖ қызметкерлерімен бірге біз тұрақты түрде осындай тексеру жұмыстарын жүргізіп тұрамыз. Азаматтармен және пойыз бригадасымен қоғамдық тәртіпті сақтауды қамтамасыз ету және азаматтардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндірмеу бойынша жұмыстар жүргізілді. Жолға шыққанда жеке және қымбат заттарыңызға абай болыңыздар, оларды қараусыз және бөтен адамдарға қалдырмаңыз. Танымайтын адамдардан біреуге сәлемдемелер апарып беруге келіспеңіз, себебі сол үшін сіз жауапты боласыз, сол бойынша бұзушылықтар анықталса, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілікке тартыласыз, – деді полиция қызметкері.

«Заң мен тәртіп» қағидаты аясында пойыздарда рейдтік іс-шаралар одан әрі жалғаса бермек.

Райхан РАХМЕТОВА
Суретті түсірген Мұқағали ҚАСҚАРБЕК

ҚАУІПТІ АЙМАҚТА ҚАТЕР КӨП...

Республикалық «Заң мен тәртіп» идеологиялық тұжырымдамасы аясында бүгінде Семей теміржолында да бірқатар профилактикалық іс-шаралар өткізілуде. Атап айтсақ, кеше қала ішіндегі теміржол өткелдері бойынша «Қауіпсіз өткел» акциясы ұйымдастырылды.

Семей магистральдық желі бөлімшесі қызметкерлері, Абай облыстық көлік прокуратурасы және желілік полиция бірлесіп өткізген акцияның мақсаты жаяу жүргіншілер мен көлік жүргізушілеріне теміржол өткеліндегі қауіпсіздік талабын түсіндіру болатын. Бұл ретте қала ішіндегі ең күрделі аумақ – пойыз қозғалысының жиілігі аса жоғары саналатын «Жансая» базары маңы, ондағы жаяу жүргіншілер нөпірі мол теміржол өткелі бірінші кезекте назарға алынды.

Іс-шара барысында ұйымдастырушылар жүргіншілерге жол ережелерін түсіндіріп, желі бойынан қауіпсіз өту мәдениеті жайлы кең көлемде ақпараттандырды. Қозғалыс қауіпсіздігі бөлімінің мамандары арнайы ескертпе парақтар таратты. Ата-аналарға каникул кезінде балалардың желі бойындағы қауіпсіздігі жайлы айтылып, сауалдарына жауап қайырылды.

Мамандар теміржолдың аса қауіпті аймақ екенін ескертіп, әр жолаушының өмірі ең алдымен сақтыққа тікелей байланысты екенін жеткізді. Жастармен жеке дара әңгіме өрбіді. Себебі қала ішіндегі жылжымалы құрамдардың шұғыл тоқтауына кей жағдайда құлаққап киіп сыртқы әлемнен оқшауланған жастар да себепкер болады екен. Сол тәрізді ұялы телефонға үңіліп, тепловоз сигналын елемейтін жандар да кездеседі.

– Темір жол өте қауіпті аймақ саналады. Қауіпсіздік талаптарын қатаң сақтау міндет. Мәселен, қала ішіндегі пойыздардың шұғыл тоқтау бойынша өткен жылы жалпы саны 19 жағдай орын алған болатын. Оның жетеуі өлімге алып келсе, екі жағдайда адамдар мүгедек болып қалды. Ал биылғы алты айдың ішінде он оқиға орын алып отыр. Оның екеуі адам өмірінің қиылуына әкеп соқтырды. Шұғыл тежелуге басты себеп – желі бойындағы белгіленбеген жерлерден өту, яғни қауіпсіздік талаптарын сақтамау, – дейді рейдке қатысқан НЖС-6 бас инженері Ерғазы Ережепов.

Бас инженер қала ішіндегі ең күрделі аумақтарды атап өтті. Олар – орталық базардың маңы, педагогикалық колледждің жаны және «солтүстік тармақтағы» жеке сектор аумағы. Әсіресе балалар мен жастар жүріп келе жатқан жылжымалы құрамның алдынан орағытып тез өтіп кетуге тырысады. Сол тәрізді тоқтап тұрған пойыздың астынан өтетін жанкештілер де бар. Қынжылтары, осы рейд барысында да желілік тәртіп сақшылары мен теміржолшылар өткелге келіп тоқтаған жүк пойызының астынан өтуге әрекеттенген жандарды тоқтатты.

Қуаныш ҚОЖАЕВ, *Семей*
Суретті түсірген автор

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ
ҚАЗТЕМІРЖОЛКӘСІП

Бас редактор
Дина Муздубаева
Бас редактордың орынбасары
Меруерт Өмірзақова

Редакцияның мекен-жайы:
Астана қ., Д.Қонаев көшесі 6.
тел: 8 (7172) 60-44-87,
60-44-88, 60-44-92

Басылымның таралымы 8 000
Газет сейсенбі, жұма күндері шығады.

Жауапты хатшы
Ерболат Тілеубергенов,
тел.: +7 702 5795768

Кезекші редакторлар:
Л. Ровба, Р. Рахметова

Газет шығару және тарату қызметімен «Қазақстандық салалық теміржол көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы» қоғамдық бірлестігі айналысады.

© «Қазақстан теміржолшысы» газетінде жарияланған материалдарды көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасалуы міндетті.
Редакция авторлар мақаласы мен жарнама мазмұнына жауап бермейді.

Меншікті тілшілер:
Алматы: Елена Қолдасбаева 8-701-794-98-80
Атырау: Қосұйым Мұқашев 8-778-946-09-66
Ақтөбе: Ардақ Ерубаева 8-702-843-27-97
Шығыс Қазақстан: Ольга Ушакова 8-777-203-51-87
Семей: Қуаныш Қожаев 8-707-906-79-80
Маңғыстау: Шахида Жұманова 8-707-886-72-45
Орал: Анна Панищева 8-707-910-74-17
Қызылорда: Сабырхан Нәдірбаев 8-778-409-78-59
Жамбыл: Ардақ Үсейінова 8-777-667-26-20
Қарағанды: Светлана Могай 8-777-893-66-76
Қостанай: Аслан Кудабаев 8-705-267-44-00
Павлодар: Айдана Ертай 8-777-498-31-61

Газет басылатын қалалар:
Астана, Сілеті 30
«Медиа-холдинг «ERNUR» ЖШС

Ақтөбе, Смағұлов көш., 9/2.
«Хабар-Сервис» ЖШС

Қазақстан Республикасы Баспасөз және бұқаралық ақпарат ісі жөніндегі Ұлттық агенттігінде тіркеліп, 1997 жылдың 30 шілдесінде № 601 тіркеу куәлігі берілді.